

Toneelstuk: Moeder Staakt

Rollen:

Moeder Christa

Vader Jan

Dochter Evelien

Dochter Hanne

Oma Rita

2 kabouters, evt. kinderen

Het toneelstuk beschrijft een week uit het leven van een gewoon gezin. Vader werkt buitenshuis, moeder is huisvrouw en de kinderen studeren. Het toneel is opgebouwd uit een keuken (*met een getekend aanrecht voor een tafel geplakt en een tafel met 5 stoelen*) en een woonkamer met bankstel, salontafel en TV. Buiten het toneel is aan de ene kant “de hal en de trap naar boven (het naar boven lopen wordt met overdreven voetstappen nagebootst)”, aan de andere kant buiten het toneel is de “wasruimte en de achterdeur”. Alles wat buiten het toneel wordt gezegd, wordt met duidelijke stem en behoorlijk hard geroepen. In de kamer is het een bende: rondslingerende kledingstukken, kopjes en glazen, lege chipszakken en snoeppapiertjes.

Als het gordijn opengaat zitten vader, moeder en Evelien aan tafel. Moeder staat op en roept naar boven.

Christa: Hanne, opstaan!

Hanne: (*mompel-mompel*) Jaaahaa.

(*moeder gaat weer zitten en maakt broodtrommeltjes klaar*)

Jan: (*leest de krant terwijl hij eet*) Moeder, ik ben vanavond waarschijnlijk wat later thuis. Er komt een nieuwe vertegenwoordiger die vandaag met mij mee loopt. Zal wel een beetje uitlopen.... (*kijkt terwijl hij praat niet op uit zijn krant en propt halverwege een boterham in zijn mond en drinkt van zijn koffie. Omdat hij dat allemaal doet terwijl hij leest én praat knoeit hij een klets koffie op de grond*)

Christa: Jan! Je knoeit.

Jan: Ja lief, ik zie het ook.

(*telkens als vader een stuk van de krant heeft gelezen legt hij het naast zich op de grond.*)

Evelien: Had je mijn jas nog gewassen, mama? Die had ik gisteren bij de wasmachine op de grond gegooid. Dat had je toch wel gesnapt, hè?

Christa: Ja schat, maar je had wel even je zakken leeg mogen maken. En zat nog geld in je zak en je mobieltje zat er nog in. Voor hetzelfde geld had ik het hele zaakje mee gewassen.

Evelien: Als jij hem toch vast hebt om te wassen is het toch logisch dat jij die zakken dan even nakijkt...

Christa: Ja lekker makkelijk. Waar blijft Hanne eigenlijk, ik heb haar een kwartier geleden voor de tweede keer geroepen.

Evelien: Toen ik net naar beneden kwam lag ze nog lekker te ronken op haar bed...

Christa: Wel verdorie, ze heeft een toets op school en móet nog ontbijten! Haar bus rijdt al over een kwartier. *(staat op en loopt naar de zijkant van het toneel, waar de trap naar boven is, roept hard:)* Hanne, kom met je luie donder onmiddellijk uit bed!

Hanne: *(nog niet in beeld, roept op een slaperige toon van achter het toneel):* Shit, ik kom al!
(moeder gaat terug zitten en smeert verder aan de boterhammen voor de lunchpakketjes van haar 3 gezinsleden)

Evelien: Is mijn lunch al klaar? Ik ga vertrekken hoor. *(Haalt een paar schoenen uit de kast buiten toneel, trekt ze aan, kijkt eens kritisch naar beneden):* hmmm, dat staat voor geen meter. *(gooit de schoenen uit in de keuken, loopt terug naar de hal, pakt een ander paar en trekt die in de keuken aan) (borstelt nog even haar haar en gooit de borstel op haar stoel.)*

Evelien: Ma, mijn lunch, is ie nou al klaar????

Christa: Ja, kalm een beetje. Hier. *(geeft de brodtrommel aan Evelien)*

Evelien: Oja, breng jij vandaag even mijn tennisracket naar de sportzaak, ze zouden 'm opnieuw bespannen. En mijn trainingspak moet nog gewassen worden. Vanavond heb ik les.
Haal jij het racket dan om half vijf even op, want dan ben ik nog niet terug van school. *(trekt ondertussen haar jas aan, pakt haar schooltas en brodtrommel, wacht het antwoord van moeder niet af en spurt de deur uit.)*

Christa: Wo, wat was dat allemaal. Personal Assistent Christa tot Uw dienst.

Jan: *(kijkt niet op uit zijn krant)* Wat schat?.....

Christa: Ach, laat ook maar,

Hanne: *(komt met haar haar in de war en een bus haarlak in haar hand de keuken binnen gestormd, en roept geïrriteerd):* Verdorie, ik ben al veel te laat, had me dan wat eerder geroepen!

Christa: Ik had je al 2 x eerder geroepen, maar jij komt gewoon niet uit je bed.

Hanne: Waar is die stomme haarborstel nou weer?!

Christa: Die heeft je zusje op de stoel daar gelegd.

Hanne: Dat ze 'm gewoon op zijn plek legt! *(borstelt in rap tempo haar haar, spuit er wat lak in uit de bus die ze heeft meegebracht en gooit alles weer op de stoel. Kijkt op haar horloge)* Smeer eens gauw een boterham met hagelslag, mam. Dan ga ik even vlug naar de wc. *(rent weer het toneel af)*

Christa: Het lijkt hier wel een pension voor pubers in de stress...*(smeert een boterham)*

Hanne: *(komt terug binnengerend en struikelt over de schoenen van Evelien.)* Verdo...

Christa: Hé, let een beetje op je woorden!

Hanne: *(schopt een keer tegen de schoen en trekt haar jas aan, doet haar rugzak op haar rug en vraagt in de ruimte:)* Broodtrommel al klaar?

Christa: Ik neem aan dat je dat aan mij vraagt?

Hanne: Nee, aan papa, nou goed.

Jan: Huh, watte, mis ik iets?

Christa: Nee, hoor je mist niets, alleen het afscheid van je dochters.

Jan: Hmmmm *(en leest weer verder)*

Hanne: Nou, is ie klaar?

Christa: *(duwt de broodtrommel in de rugzak op Hannes rug en geeft haar een schouderklopje)* Succes met je tentamen.

Hanne: Oja, wil je op mijn kamer straks eens zoeken naar mijn geschiedenisboek? Dat paarse, weet je wel? Ik kan het nergens vinden en *(pakt vlug de boterham met hagelslag van het bord, propt een hap naar binnen, praat verder met volle mond)* ik moet het vanavond hebben. Ik ga meteen na het eten bij José studeren. Dus zorg je dat ik om vijf uur kan eten? *(rent naar buiten en roept van achter het toneel nog)* Dag hoor.

Jan: *(kijkt niet op uit zijn krant)* Dag Evelien

Christa: Dat was Hanne hoor, Evelien ging al tien minuten geleden de deur uit.

Jan: Oh.... *(en leest lekker door)*

Hanne: *(komt terug binnen gevlogen)* mijn buskaart, mijn buskaart, waar is dat kreng??!!

Christa: In je portemonnee, ik zag hem gisteren liggen op de keukentafel en heb hem toen maar terug in je portemonnee gestopt.

Hanne: OKAY ma *(en vliegt weer naar buiten)*

Christa: *(moeder schudt haar hoofd en gaat weer zitten, neemt een slok van haar koffie)* Getver, koud, hoe zou het komen...

Jan: Wat schat, is je koffie koud, tja dan had je 'm eerder op moeten drinken... *(gooit het laatste stuk krant op de grond, drinkt zijn koffie op en gaat naar boven, roept)*
Christa?!

Christa: Jaahaaah?

Jan: Heb jij de haarborstel gezien?

Christa: jaahhaah!

Jan: Waar is hij dan, hij ligt niet op zijn plaats, waarom ruimen die meiden nou nooit iets op!?

Christa: hij ligt hier in de keuken!
(staat op en pakt de haarborstel van de stoel)

Jan: *(komt weer binnengelopen, pakt de haarborstel aan en borstelt zijn haar)* Heb jij mijn schoenen gisteren nog gepoetst, ik moet wel een nette indruk maken op die nieuwe vandaag.

Christa: Ja schat, ze staan glimmend en wel in de hal.

Jan: Ha fijn. *(gooit de borstel op de tafel waardoor er pak hagelslag omvalt)* Sorry! *(moeder loopt naar de tafel, gaat weer zitten en zet de hagelslag recht, vader loopt naar de hal en doet zijn schoenen en jas in de keuken aan.)* Mijn lunch, is die al klaar?

Christa: Ik dacht het wel.

Jan: Toch geen dingen met knoflook hè, ik moet vandaag de baan op, weet je nog? Oja, als ik straks thuiskom, kun je mijn eten dan even opwarmen. Ik moet om 8 uur wel het voetbal kunnen zien! Zet je ook een biertje koud?

Christa: Ja, is prima hoor...Daag

Jan: Doe het maar lekker rustig aan vandaag, zoals altijd. Heerlijk als je geen drukke baan hebt, toch? Kun je helemaal je eigen ding doen... Daag en tot vanavond. *(loopt het toneel af)*

Christa: *(kijkt met haar hoofd in haar handen de slordige keuken en kamer eens rond en staat op. Begint dan tegen het publiek te praten)*
(boos) Doe maar lekker rustig aan, zoals altijd.... Daar krijg je toch moordneigingen van....
 Kennen jullie dat? Héerkennen jullie mijn gezinnetje. Moeder zijn oké, echtgenote zijn oké. Maar ik ben geloof ik onderweg ergens Christa kwijtgeraakt..... Ach... zielig gezeur....ik ga de boel maar eens opruimen, tenslotte werk ik niet en héb ik daarom ook blijikbaar alléén de taak het huis netjes te houden.
(gaat opruimen en praat intussen verder tegen het publiek, ruimt eerst de tafel af) Kijk nou, zo'n tafel afruimen, je bent er een paar minuten mee bezig. Das toch niet zo lang. Maar als je het even samen doet ben je nog veel sneller klaar.....
(Pakt een doekje mee als ze haar eerste tafelspullen heeft weggebracht en boent de vloer waar vader de koffie knoeide)
 Iedereen heeft het té druk om het huishouden mee te doen..... Oké, wassen, strijken, eten koken, daar kan ik allemaal wel mee leven. Maar *(zwaait de vieze doek in de lucht)* je eigen knoeiboel niet opruimen *(pakt de krantdelen van de vloer en steekt ze omhoog)* en je gelezen krant op de grond laten slingeren, dat is toch gewoon respectloos. Zo van : ík ben er te goed voor en heb het veel te druk, daar hebben we een moeder voor die toch de hele dag niets doet.
(loopt naar de kamer) En kijk dit nou, het was best gezellig gisteravond, samen een film gekeken. Ik ging wat eerder naar bed, de rest keek nog even het nieuws. *(pakt ondertussen de lege glazen van de tafel en brengt ze naar de keuken)* Lege glazen

gewoon laten staan, hoor, daar hebben we kaboutertjes voor. *(loopt terug naar de kamer en ruimt de lege schaaltes en chipszakjes op, in de keuken)* Die zie je niet, maar als wij uit school en van ons werk komen zijn ze geweest. Je hoeft ze niet te betalen, ze werken gratis. Je hoeft ze niet te bedanken, ze doen het graag. *(loopt naar achter het toneel (hal) en roept)* en ze doen ook de was, die moet je dan wel laten slingeren *(komt terug met een lege wasmand en loopt naar de kamer, waar ze de kledingstukken in de wasmand gooit)* anders vinden ze hem niet. Het beste ligt de was op plekken waar je er over struikelt. Sorteren doen ze ook, dus gooi bont en wit vooral door elkaar. Ze ruiken ook zelf of iets schoon is of gewassen moet worden.

(ondertussen komt oma Rita langs de achterdeur binnen en hoort het verhaal aan, Christa ziet haar niet)

Ze brengen je tennisracket naar de sportzaak, ze wassen je trainingspak, poetsen je schoenen zonder dat je het vraagt, zetten je pilsje koud, warmen je eten op dat ze uren eerder al klaarmaakten, oja, en ze zoeken ook nog je geschiedenisboek. En het is allemaal GRATIS en voor niets. De kaboutertjes hoeven geen dank-je-wel, geen waardering en geen respect. Waar in hemelsnaam kweken ze zulke kaboutertjes?

Oma Rita: Blijkbaar bij mij thuis....

Christa: Oh moeder, ik had je niet binnen zien komen...

Oma Rita: Je had het veel te druk met mopperen over kaboutertjes. Ben je bijgelovig geworden?

Christa: Nou nee, ik geloof het niet, al zou ik willen dat ze wél bestonden. Ik kreeg hier vanochtend weer sterk het idee dat ik ieders persoonlijke huissloof ben, alleen omdat ik géén baan buitenshuis heb.

Oma Rita: Tja, als je dat de keel uithangt zul je dat hen zelf duidelijk moeten maken.

Christa: Ja, en hoe? Ik vraag het al honderd keer of ze even dit en dat, zus of zo willen doen. Maar nog steeds schijnt niemand te begrijpen dat als er iets op de trap ligt dat de eerstvolgende PERSOON dat mee naar boven moet nemen, en niet de eerstvolgende MOEDER. Of dat ze zélf een nieuwe wc rol moeten hangen als ze het laatste velletje hebben gebruikt. Of dat ze hun was in de wasmand moeten gooien en niet over alle stoelen en op de grond....

Rita: Ik hoor dat je je buik er goed vol van hebt.

Christa: Ja, behoorlijk. Ik moet bijna een dagschema opstellen om aan ieders wensen en eisen te kunnen voldoen.

Ik ga trouwens eerst even dat boek van Hanne zoeken, anders vergeet ik dat. Daarna ga ik naar de sportzaak Eveliens racket wegbrengen. Ga je even mee naar de stad?

Rita: Ja gezellig, er is een nieuw cafeetje in de buurt van de sportzaak, zullen we daar gaan koffiedrinken? Dan kun je even ontspannen. *(trekt de volle wasmand uit de handen van Christa en zegt)* Moet deze in de machine?

Christa: Ja, *(pakt het laatste wasgoed van de grond, Eveliens trainingspak en gooit het bovenop de volle wasmand)* met dit trainingspak erbij. Wil jij dat even doen, dan zoek ik het boek.

(Beide dames lopen van het toneel om hun ding te doen. Christa naar rechts en neemt meteen de slingerende schoenen van Evelien, de haarlak en borstel mee, Rita naar links, Christa komt al snel terug met haar jas aan en Eveliens racket in haar hand, oma Rita komt van de andere kant terug met een lege wasmand die ze op de keukentafel zet)

Christa: Hannes geschiedenisboek lag dus gewoon onder haar bed. Waarschijnlijk er onder geschopt toen ze struikelde over de enorme bende in haar kamer. Ik kon er amper lopen.

Rita: Niet naar kijken meid, zelf laten opruimen.

Christa: Ja maar dan...

Rita: Uh, niet weer zelf aan beginnen.

(haakt haar arm in die van haar dochter en trekt haar mee) kom we gaan er een gezellig dagje van maken. We gaan koffieleuten en lunchen en komen straks pas weer terug.

Christa: Maar het eten, de was en de rommel...

Rita: Laat maar even....we gaan eerst relaxen.

(de dames lopen de deur uit)

(het toneel is even leeg, dan komt er een kabouter met een bordje voorbijgelopen. Op het bordje staat: 8 uur later)

(Rita en Christa komen binnengelopen. Rita met een racket en Christa met een zak van de afhaalchinees.)

Christa: Goed idee, moeder, afhaalchinees *(steekt de zak in de lucht)* Ha, ben ik lekker snel klaar met koken vandaag.

Rita: Tja, soms moet je het jezelf even makkelijk maken. Vervelend zeg, die stakende buschauffeurs, zo'n taxi kost toch veel geld.

Christa: Wel ja, ze gooien het werk er maar bij neer, net zo gemakkelijk.... Hé..... dat is het!

Rita: Wat is wat?

Christa: De oplossing voor mijn probleem.... Ik ga STAKEN!

Rita: Hoe zie je dat voor je?

Christa: Ik was niet meer, ik kook niet meer, ik ruim niets meer op, ik doe alleen mijn eigen dingen! Eens zien of ze dan beseffen wat ik allemaal voor ze doe! Wacht ik schrijf even een soort speech. *(gaat*

aan de tafel even een briefje schrijven, zet de chinees op de keukentafel)

- Rita: *(schiets in de lach)* Tja, het is het proberen waard...
- Evelien: *(Evelien komt binnengerend. Evelien grist het racket uit oma's hand en zegt:)* Hoi Oma en mama *(en rent naar boven)*
(Rita en Christa kijken haar verbouwereerd na terwijl Evelien rechts van het podium verdwijnt)
- Evelien: *(roept van boven)* Ma, waar is mijn trainingspak, heb je dat niet gewassen?
- Christa: Jawel, maar het moet nog even in de droger.
- Evelien: *(roept weer van boven)* Ja, doe dat dan eerst even, straks ben ik te laat!
- Rita: Ik snap wat je bedoelt, Christa.
- Christa: *(staat op van de tafel en loopt met de lege wasmand naar de wasruimte links van het toneel)*
- Rita: *(roept)* Hé, en je staking dan, ben je die al vergeten?
- Christa: Oh nee, *(loopt ondertussen verder achter het gordijn)* maar die moet je eerst fatsoenlijk aankondigen, dan doen ze bij de trein- en busstakingen ook!
- Hanne: *(komt binnengestormd, roept van achter het gordijn eerst naar Christa:)* Hoi mama, eten al klaar? *(Sjeest oma voorbij)* Hoi oma... *(en remt abrupt af in de keuken, zegt verontwaardigd terwijl Christa terug binnenkomt).* Hé, je hebt geen eten gemaakt, hoe moet dat nou, ik moet zometeen naar José!
- Christa: We hebben chinees meegebracht. Ik had geen tijd om te koken. Hoe ging je tentamen?
- Hanne: *(schiets in de lach)* Hahaha, geen tijd. Wat heb jij nou heel de dag te doen..... Je hoeft niet naar school, je werkt niet. Enne mijn tentamen was wel ok.
- Rita: *(gaat de tafel dekken en zwijgt in alle toonaarden)*
- Christa: *(zwijgt ook, maar glimlacht heel de tijd)*
- Evelien: *(komt naar beneden de keuken binnen)* Wat schaft de pot eigenlijk?
- Hanne: Chinees, moeder had geen tijd om te koken, en staat daar de hele tijd dom te glimlachen.
- Evelien: *(bekijkt de gelukzalige lach om haar moeders mond)* Zit mijn trainingspak wel in de droger?
- Christa: Ja hoor.
- Jan: *(komt binnen)* Hé goeieavond allemaal. Ik was lekker vroeg klaar, dus ik denk ik ga eens kijken wat de pot schaft. Staat mijn bier al koud?
- Christa: Nee, doe dat zelf maar even.
- Jan: Hoezo zelf? Geen potten en pannen *(kijkt de keuken in),* wat eten we dan?

- Hanne: Pap, de pot schaft afhaalchinees.
(Rita haalt een bord bij voor Jan)
- Christa: ja hoor, ga zitten allemaal ik heb een mededeling.
(iedereen gaat aan tafel zitten, terwijl de chinees wordt uitgepakt door Hanne)
- Evelien: Nou, laat maar horen.
- Christa: *(pakt haar briefje, gaat staan en begint te lezen)*
Gezien het nonchalante, respectloze, niet hulpvaardige gedrag van mijn gezinsleden, zie ik mij genoodzaakt de taken die zij mij toebedelen, rechtmatig dan wel onrechtmatig, vanaf heden naast mij neer te leggen....
- Hanne: Ja en nu in het Nederlands graag.
- Evelien: Wat een hoop geklets zeg.
- Rita: Je moeder gaat staken.
- Jan: Wat?! Wat een flauwekul zeg, kom we gaan eten.
(Hanne en Evelien rollen bijna van hun stoelen van het lachen)
- Evelien: Hoe ziet ze dat voor zich, gaat ze met een bord op straat lopen!?
Hahaha
- Hanne: Nee joh, ze gaat de moeder-vakbond inschakelen en interviews geven op tv. Hahahaha.
(de dames komen niet mee bij van het lachen)
- Christa: *(droogjes)* We zullen zien of jullie blijven lachen.

GORDIJN DICHT

Einde zictzending.
Het complete toneelstuk ontvangt u bij bestelling